PLATFORMA 15

contemporary art space
Písecká 15, Vinohrady, Praha 3
IG: @platforma15_prague
www.platforma15.com

PATRIK HÁBL

PUTOVÁNÍ ZA ČTYŘMI SLUNCI

VERNISÁŽ: 11. 11. OD 19:00 / KURÁTOR: RADEK WOHLMUTH

11. 11.–12. 12. 2026

PATRIK HÁBL — PUTOVÁNÍ ZA ČTYŘMI SLUNCI

Nejnovější malířský projekt Patrika Hábla (1975) představuje výběr obrazů, které v posledních letech soustředěně rozvíjejí jeho experimentální techniku vymývané malby. Ačkoli v podstatě nikdy nezaznamenávají konkrétní scenérie všechny se týkají prožitku z krajiny. Svůj základ sice mají v pozorování, ale víc, než skutečným krajinným úsekem jsou vzpomínkou, která si uchovala sílu vnímání, zatímco přesné obrysy času i místa postupně mizely. Ostatně, není náhoda, že Patrik Hábl tuto techniku nejintenzivněji rozvedl právě v době pandemie.

Název výstavy odkazuje k jednomu z obrazů,
v němž se skutečně objevují čtyři výrazné barevné skvrny vzdáleně připomínající slunce. Pojmenování však zůstává spíš v poloze lehce romantizujícího významově otevřeného a emotivního výrazu než, aby bylo doslovným klíčem k interpretaci celého souboru. Nečekaná situace je možná pointou každého putování. V tomto případě ale slunce nevystupuje jako formativní krajinotvorný element, už proto, že v některých scenériích hraje prakticky marginální roli. Namísto toho je však podstatnou součástí samotného vzniku maleb. Patrik Hábl pracuje na obrazech tohoto typu venku, pod širým nebem, kde právě sluneční teplo určuje tempo schnutí vodou ředěného akrylu a stává se jednou ze zásadních podmínek další práce. Příroda u něj tedy není jen rozvolněným námětem. Přímo vstupuje do procesu vzniku obrazu.

Malířská akce je pro autora stejně důležitá jako výsledná podoba. Štětcovou kaligrafickou malbu propojuje s řadou dynamických postupů, které využívají stékání, rozpouštění a vymývání barevných vrstev. Plátno natáčí do různých poloh, gravitace mění směr toku barvy, některé partie znovu rozplavuje vodou, jiné naopak rychle vysušují sluneční paprsky. To, co bylo před okamžikem pevnou součástí kompozice, se může během několika vteřin proměnit nebo skoro zmizet. Když je třeba odstranit větší množství barvy, vymývá ji tlakovou pistolí. Jindy přenáší její přebytek otiskem na další čisté plátno. Některé obrazy tak nevznikají odděleně, ale v určité návaznosti, kdy jeden otevírá možnosti dalšího. Rychlost nevyplývá jen z touhy po spontánnosti, ale především z povahy náročné techniky. Malba vzniká alla prima, v bezprostředním sledu rozhodnutí, která nelze vrátit zpět. Každá nová vrstva zároveň ohrožuje předchozí práci. Voda, která obraz oživuje, jej může také zničit. Patrik Hábl tento princip přirovnává k transfuzi. Malba zůstává v pohybu, protože se opakovaně rozpouští, a to ji znovu uvádí do života.

Důležitou roli tady hraje také kaligrafické uvažování. Gesto neopisuje předměty ani obrysy krajiny, sleduje vlastní dráhu a logiku. V rychlých tazích a stopách stékající barvy se setkává zkušenost malíře s vědomím přírodních procesů. Vždyť ani reálná krajina nepředstavuje stabilní tím méně statický útvar. Mraky neustále mění svůj vzhled, světlo proměňuje vztahy mezi jednotlivými krajinnými prvky a horizont se vzdaluje ve stejné chvíli, kdy se k němu člověk přiblíží pohledem.

Nepřekvapí proto, že se v obrazech pravidelně vrací právě akcent na obzor a nebe. Linie horizontu patří k základním námětům evropské krajinomalby. Představuje hranici viditelného světa, ale také prostor očekávání a směřování za to, co je na dohled. Mraky naproti tomu připomínají neustálou proměnu, nestálost
tvarů i pomíjivost každého okamžiku.
V Háblových obrazech nepůsobí tyto motivy jako automatické limity krajinomalby. Vyrůstají přirozeně z dlouhodobého pozorování přírody a z malířského procesu, který je sám založen na proměně, rozpouštění a opětovném utváření forem.

Ačkoli jsou Háblovy krajiny až na výjimky liduprázdné, nejsou neosobní. Naopak. Otevírají prostor, který divák objevuje sám pro sebe, bez stafáže, příběhu či jednoznačné orientace. Současně však nesou silnou stopu tělesnosti. Vznikají pohyby rukou, vahou plátna, působením gravitace, rychlostí rozhodování i bezprostředním kontaktem s vodou, vzduchem a sluncem. Právě v této zvláštní rovnováze mezi fyzickou konkrétností a obrazovou neurčitostí může spočívat jejich hlavní intenzita. Nezobrazují krajinu jako teritorium. Přibližují ji jako zkušenost.

Radek Wohlmuth